

लिपिक-टंकलेखक परीक्षा

१. संवर्ग व पदे याबाबतचा संक्षिप्त तपशील :

१.१ राज्य शासनाच्या सेवेतील लिपिक टंकलेखक, गट-क संवर्गातील पदे शासनाच्या मागणीनुसार व पदांच्या उपलब्धतेनुसार सदर परीक्षेमधून भरण्यात येतात :-

१.२ पदांचा तपशील -

(१) संवर्ग : अराजपत्रित, गट - क, पदे - (एक) लिपिक टंकलेखक - मराठी (दोन) लिपिक टंकलेखक - इंग्रजी

(२) नियुक्तीचे ठिकाण : पदे फक्त बृहन्मुंबईतील राज्य शासनाच्या कार्यालयाकरिताच आहेत.

(३) वेतनबँड व ग्रेड वेतन : रुपये ५,२०० - २०,२००, १,९०० अधिक महागाई भत्ता व नियमाप्रमाणे देय इतर भत्ते.

(४) उच्च पदावर बढतीची संधी : ज्येष्ठता व पात्रतेनुसार सहायक किंवा लघुलेखक तसेच पदोन्नतीसाठी सेवाप्रवेश नियमानुसार उपलब्ध असलेल्या संबंधित कार्यालयातील पदावर.

१.३ शासनाच्या मागणीनुसार भरावयाच्या पदांचा तपशील, पदसंख्या, आरक्षण, अर्हता, इत्यादी बाबी जाहिरात/अधिसूचनेद्वारे उमेदवारांना उपलब्ध करून देण्यात येईल.

२. परीक्षेचे टप्पे :- फक्त लेखी परीक्षा.

३. अर्हता :

३.१ महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाची माध्यमिक शालांत प्रमाणपत्र परीक्षा (एस.एस. सी.) किंवा महाराष्ट्र शासनाने एस.एस.सी. शी समतुल्य म्हणून घोषित केलेली अर्हता.

३.२ लिपिक टंकलेखक मराठी या पदासाठी - मराठी टंकलेखनाचा वेग किमान ३० शब्द प्रति मिनिट अथवा लिपिक टंकलेखक इंग्रजी या पदासाठी - इंग्रजी टंकलेखनाचा वेग किमान ४० शब्द प्रति मिनिट या अर्हतेचे शासकीय वाणिज्य प्रमाणपत्र परीक्षा अथवा या उद्देशासाठी शासनाने समकक्ष म्हणून घोषित केलेली प्रमाणपत्र परीक्षा उत्तीर्ण.

३.३ उमेदवाराला मराठी लिहिणे, वाचणे, बोलता येणे अत्यावश्यक आहे.

४. शुल्क (फी) :

४.१ प्रस्तुत परीक्षेकरिता आयोगाकडून आकारण्यात येणारे शुल्क खालीलप्रमाणे आहे :-

अमागास	मागासवर्ग	माजी सैनिक
रुपये २६०/-	रुपये १३५/-	रुपये १०/-

४.२ वि.जा.(अ),भ.ज.(ब),वि.मा.प्र.,भ.ज.(क),भ.ज.(ड)व इ.मा.व. प्रवर्गातील उन्नत व प्रगत गटात(क्रिमी लेअर) मध्ये मोडणाऱ्या म्हणजेच ज्यांचे वार्षिक उत्पन्न रुपये ४.५ लाखांपेक्षा अधिक आहे, अशा उमेदवारांनी त्यांना आरक्षणाचा व वयोमर्यादेचा फायदा देय नसल्याने त्यांनी अमागास उमेदवारांप्रमाणे परीक्षा शुल्क भरणे आवश्यक आहे.

४.३ दिनांक १ जानेवारी, १९६४ ते २५ मार्च, १९७१ या कालावधीत पूर्व पाकिस्तानातून स्थलांतर करून भारतामध्ये आलेल्या आणि दिनांक १ जून, १९६३ नंतर स्थलांतर करून भारतात आलेल्या मूळचे भारतीय असलेल्या श्रीलंकेतील स्वदेश प्रतावर्ती उमेदवारांनी कोणतेही परीक्षा शुल्क भरण्याची आवश्यकता नाही.

५. परीक्षा योजना :

५.१ प्रश्नपत्रिका : एक. प्रश्नपत्रिकेचा तपशील खालीलप्रमाणे :-

विषय (संकेतांक ०१३)	माध्यम	दर्जा	प्रश्नांची संख्या	एकूण गुण	कालावधी	परीक्षेचे स्वरूप
मराठी, इंग्रजी, सामान्यज्ञान, बुद्धिमापन आणि अंकगणित	इंग्रजी विषयाकरिता इंग्रजी, इंग्रजी वगळता इतर विषयांकरिता मराठी	माध्यमिक शालांत परीक्षेसमान.	२००	४००	दोन तास	वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी

५.२ अभ्यासक्रम :

- (१) **मराठी-** व्याकरण, सोपी वाक्यरचना आणि नेहमीच्या शब्दांचा वापर .
- (२) **इंग्रजी-** स्पेलिंग, व्याकरण, सोपी वाक्यरचना आणि नेहमीच्या शब्दांचा वापर.
- (३) **सामान्यज्ञान-** दैनंदिन घटना, नेहमीचे अनुभव, धर्म, साहित्य, राजकारण, शास्त्र , सामाजिक व औद्योगिक सुधारणा, क्रीडा या क्षेत्रातील महान व्यक्तीची कार्ये, सर्वसाधारणपणे भारताच्या,विशेषकरून महाराष्ट्राच्या इतिहासाची व भूगोलाची रुपरेषा यावरील प्रश्न.
- (४) **बुद्धिमापन विषयक प्रश्न-** उमेदवार किती जलद व अचूकपणे विचार करू शकतो, हे आजमावण्यासाठी प्रश्न.
- (५) **अंकगणित -** बेरीज, वजाबाकी, गुणाकार, भागाकार, दशांश अपूर्णांक, सरासरी आणि टक्केवारी.

५.३ परीक्षा केंद्र :

- (१) खालील ठिकाणी सदर परीक्षा घेण्यात येईल :-

केंद्र	संकेतांक
अहमदनगर	११
अकोला	१२
अलिबाग	१३
अमरावती	१४
औरंगाबाद	१५
बीड	१६
भंडारा	१७
बुलढाणा	१८
चंद्रपूर	१९
धुळे	२०
गडचिरोली	२१
गोंदिया	२२

केंद्र	संकेतांक
हिंगोली	२३
जळगाव	२४
जालना	२५
कोल्हापूर	२६
कुडाळ	२७
लातूर	२८
मुंबई (मध्य)	३०
मुंबई (पश्चिम)	३१
नागपूर	३२
नांदेड	३३
नंदुरबार	३४
नाशिक	३५

केंद्र	संकेतांक
उस्मानाबाद	३६
परभणी	३७
पुणे	३८
रत्नागिरी	३९
सांगली	४०
सातारा	४१
सोलापूर	४२
ठाणे	४३
वर्धा	४४
वाशीम	४५
यवतमाळ	४६

- (२) विहित पद्धतीने ऑनलाईन माहिती सादर करताना उमेदवारांनी केलेल्या मागणीनुसार व उपलब्धतेनुसार जिल्हाकेंद्रांवरील विविध उपकेंद्रांवर पात्र उमेदवारांना प्रवेश देण्यात येईल.
- (३) उपरोक्त परीक्षाकेंद्रांमध्ये आवश्यकतेनुसार वेळोवेळी वाढ अथवा बदल होऊ शकतो.
- (४) उपरोक्त परीक्षाकेंद्रांमधून कोणतेही एक केंद्र ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज सादर करताना निवडणे आवश्यक आहे.
- (५) जर एखादे केंद्र कार्यान्वित होऊ शक ले नाही तर त्या केंद्रावरील उमेदवारांची व्यवस्था जवळच्या दुस-या जिल्हाकेंद्रावर करण्यात येईल. असा बदल केल्यास त्याबाबतची सूचना संबंधितांना दिली जाईल.
- (६) अर्जात एकदा नमूद केलेल्या केंद्रांमध्ये बदल करण्याची विनंती कोणत्याही कारणास्तव मान्य करण्यात येणार नाही.

६. पदांचा पसंतीक्रम :-

- ६.१ प्रस्तुत परीक्षेसाठी ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज सादर करताना ज्या पदासाठी अर्ज केला आहे, ते पद (लिपिक टंकलेखक मराठी अथवा लिपिक टंकलेखक इंग्रजी) नमूद करणे आवश्यक आहे. तसेच, दोन्ही पदांसाठी अर्ज करावयाचा असल्यास त्याप्रमाणे नमूद करणे आवश्यक आहे.
- ६.२ परीक्षेचा अर्ज ऑनलाईन पद्धतीने सादर करताना पदांचा पसंतीक्रम दर्शविणे आवश्यक आहे. अशा प्रकारे पसंतीक्रम नमूद करण्याची फक्त एकच संधी खालील अटींवर देण्यात येईल :-
  - (१) पसंतीक्रम ऑनलाईन पद्धतीने व आयोगाकडून निश्चित करण्यात आलेल्या पद्धतीनुसार अर्जासोबत सादर करणे आवश्यक राहिल.

- (२) पसंतीक्रम दर्शविलेल्या पदाकरिता विहित मर्यादेचे अर्हता प्रमाणपत्र नसल्यास, संबंधित पदाचा पसंतीक्रम रद्द करण्यात येईल.
- (३) पसंतीक्रम आयोगास सादर केल्यानंतर पदाच्या पसंतीक्रमात बदल करण्यासंबंधीच्या विनंतीचा कोणत्याही परिस्थितीत विचार केला जाणार नाही.
- (४) उमेदवारांनी विहित पद्धतीने पसंतीक्रम नमूद न केल्यास, जाहिरात / अधिसूचनेत नमूद केलेल्या पदक्रमांकानुसार त्यांचा पसंतीक्रम आहे, असे समजण्यात येईल व आयोगास अर्ज सादर केल्यानंतर बदल करण्याची विनंती मान्य केली जाणार नाही.
७. **अंतिम निकाल** : - लेखी परीक्षेमध्ये प्राप्त केलेल्या गुणांच्या आधारे गुणवत्ताक्रमानुसार यादी (Merit List) तयार करण्यात येईल. सदर गुणवत्ता यादीमध्ये समान गुण धारण करणा -या उमेदवारांचा प्राधान्यक्रम (Ranking) “ **उमेदवारांना सर्वसाधारण सूचना** ” मध्ये नमूद केलेल्या निकषानुसार ठरविण्यात येईल.

८. शिफारस :-

- ८.१ “**उमेदवारांना सर्वसाधारण सूचना** ” मध्ये नमूद केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार उमेदवारांच्या शिफारसी शासनाच्या संबंधित विभागाकडे पाठविण्यात येईल.
- ८.२ लेखी परीक्षेमध्ये प्राप्त केलेल्या एकूण गुणांच्या आधारे गुणवत्ताक्रमानुसार शिफारस करताना अमागास उमेदवाराकरिता लेखी परीक्षेमध्ये किमान ३५% गुण, तर मागास उमेदवाराकरिता किमान ३०% गुण प्राप्त होणे आवश्यक राहिल. तसेच, अपंग व गुणवत्ताधारक पात्र खेळाडूंकरिता लेखी परीक्षेमध्ये किमान २०% गुण प्राप्त होणे आवश्यक राहिल. तथापि, उमेदवारास वरीलपैकी कोणतीही एकच सवलत मिळेल.
- ८.३ परीक्षेस उपस्थित राहिलेल्या उमेदवारांना शिफारसीनंतर त्यांची नियुक्तीसाठी शिफारस करण्यात आली आहे किंवा नाही ते कळविण्यात येईल व शिफारस झालेल्या उमेदवारांची नावे आयोगाच्या वेबसाईटवर प्रसिध्द करण्यात येतील.

*****